

11^e Nacht van de Kerken

Antwerpen

'Oecumene: samen Kerk'

**zaterdag 13 augustus 2022
van 19.00 tot 23.00 uur (*)**

Een organisatie van TOPA
in samenwerking met ARK

www.topa.be

<https://antwerpseraadvankerken.be/>

(*) Enkele kerken openen vroeger, raadpleeg de website, met deelnemende kerken (op het stadsplan)

Oecumene (οικουμενη)

Jean-Marie Houben

Oecumene is een oud Grieks woord voor '(gans) de bewoonde (wereld)', wat de betekenis kreeg van 'de (ganse) wereldkerk'. Bij de christenen betekent het dat de verschillende christelijke denominaties, die sinds het Oosters Schisma en de Reformatie ontstaan zijn, terug naar mekaar toegroeien.

Honderd jaar geleden was er een toenaderingspoging tussen de Anglicaanse kerk en de Katholieke kerk, met de **Mechelse gesprekken**. In 1948 werd de Wereldraad van Kerken gesticht. Het Tweede Vaticaans Concilie, in de jaren '60 werd niet voor niets een 'oecumenisch concilie' genoemd.

Onze stad, waar verschillende culturen en religies samen wonen, heeft in haar Gouden Jaren een zekere vorm van **tolerantie** gekend. De leer van Luther en Calvijn vond ingang in deze stad en het is pas na de Beeldenstorm en de herovering van Antwerpen in 1585, dat protestanten massaal uitweken naar het Noorden.

Waar in vroegere tijden, de andere christen, afvallige of ketter genoemd werd, is er nu een wederzijds respect en samenwerking.

In 1972 werd de **Antwerpse Raad van Kerken (ARK)** boven de doopvont gehouden. Deze ontstond in het havenpastoraal. De elf lidkerken hebben hun eigen tradities en gewoonten, maar het geloof in Jezus Christus en zijn evangelie verbindt ons.

In wederzijds respect wil de ARK het Licht van Christus laten schijnen in deze stad door gebed, verkondiging en concrete dienstbaarheid, zoals Jezus het ons heeft voorgeleefd.

Oecumene betekent vandaag **'Eenheid in verscheidenheid'** en daar wil de ARK ook de volgende jaren aan werken.

Welkom in onze kerken en ontdek de sporen van oecumene.

Ter bezinning

John Van der Dussen

Er is een opmerkelijk verschil tussen de menselijke visie op eenheid en Gods visie op eenheid. Mensen denken bij eenheid meteen aan uniformiteit: iedereen moet hetzelfde zijn en denken; verscheidenheid wordt aangevoeld als een bedreiging voor eenheid.

Denk maar aan films over legerparades van totalitaire regimes: de legers van Hitler eind jaren '30, of de parades in Noord-Korea vandaag. Iedere soldaat beweegt precies gelijk, alsof het robots zijn en geen mensen. Of neem een bos dat door mensen is aangeplant: allemaal dezelfde bomen, allemaal even hoog, aangeplant langs kaarsrechte lijnen...

Hoe anders is Gods eenheid. Toen Hij de hof van Eden schiep, waren daar geen rechte rijen van allemaal dezelfde bomen, maar een bonte mengeling van allerlei soorten, vormen en kleuren. Een enorme verscheidenheid, maar daardoor eigenlijk veel mooier dan de steriele uniformiteit van de mensen.

In Psalm 150 vinden we een beschrijving van Gods orkest. We vinden daar niet één kerkorgel, of 10 dezelfde violen, maar een bonte verscheidenheid aan muziekinstrumenten: blaasinstrumenten, snaarinstrumenten, slaginstrumenten, van klein tot groot. Een fluit naast een bazuin, een tamboerijn naast een cimbaal. Maar ze spelen allemaal hetzelfde loflied, elk naar zijn eigen aard, en zo vullen ze elkaar aan tot een prachtige harmonie.

Gods kerk op aarde is zoals dat orkest uit Psalm 150. De verscheidenheid aan kerkgenootschappen vormt geen wanklank, maar vult elkaar juist aan tot een rijkere harmonie, wanneer ze elk met hun eigen klankkleur, hetzelfde lied laten klinken van Jezus, voor ons gestorven en opgestaan.

Deelnemende kerken

Antwerpen Centrum (2000)

O.-L.-Vrouwekathedraal, Handschoenmarkt
St.-Carolus Borromeuskerk, Conscienceplein
St.-Pauluskerk, Veemarkt 14

Linkeroever (2050)

St.-Anna-ten-Drieënkerk, Hanegraefstraat 1

Universiteitswijk (2000)

St. Jacobskerk, Lange Nieuwstraat 75
St.-Antonius van Paduakerk, Paardenmarkt 109
St.-Annakapel (Keizerskapel), Keizerstraat 21
Evangelisch-Lutherse kerk *, Tabaksvest 59

Vierde wijk en Zuid (2000-2018)

St.-Andrieskerk, Waaistraat
St.-Joriskerk, Mechelseplein 22
St.-Michiel en Petruskerk, Amerikalei 165
St.-Walburgiskerk, Volkstraat 41

Protestantse kerk De Wijngaard *, Sanderusstraat 77
Orthodoxe kerk Maria Boodschap *, Jan van Gentstraat 11

Leikwartier (2018)

St. Laurentiuskerk, Markgravelei 93

Haringrode (2018)

St.-Boniface Anglican Church *, Grétrystraat 39

Zurenborg (2018)

St.-Norbertuskerk, Dageraadplaats

Noord (2060)

Heilig Hart van Jezuskerk, Lange Beeldekensstraat 22
Evangelisch Centrum *, Carnotstraat 15

Berchem (2600)

Heilig Sacramentskerk, Groenenhoek, Pervijzestraat 64
St.-Willibrorduskerk, Heilig Hartstraat 11

Deurne (2100)

Evangelisch Centrum *, Boterlaarbaan 23

Ekeren (2180)

St.-Lambertuskerk, Markt
St.-Laurentiuskerk, Schoonbroek

Mortsel (2640)

Kingdom Life Centre *, Krijgsbaan 182

Wilrijk (2610)

Roemeens-Orthodoxe kerk Geboorte van de Moeder Gods*, Heistraat 139

(*) niet-rooms-katholieke kerken

Wat ons verbindt

Het Kruis,

symbool van Jezus Christus
en van het ene christelijk geloof
*Het kruis als een triomfteken op de
gevel van de Grieks-Orthodoxe kerk
Maria Boodschap*

De Bijbel, Gods woord

*Antwerpse Polyglot-Bijbel, Plantijnse
Uitgeverij, 1568-1573*

Een Doopsel, getuige van het ene doopsel in Christus

*Doopvont, 1897, St.-Michiel- en St.-
Petruskerk*

Pinksteren, de zending onder alle volkeren

Pinksteren in de Sint-Andrieskerk

De psalmen, die we in alle toonaarden blijven zingen...

*Koning David, detail uit het glasraam
'Verheerlijking van God door Kunsten
en Wetenschappen', J.-B. Bethune,
1872, Onze-Lieve-Vrouwekathedraal*

TOPA – Toerismepastoraal Antwerpen

Wens je

- kennis te maken met de boeiende geschiedenis en het uitzonderlijk rijke kunstpatrimonium van 25 monumentale Antwerpse kerken w.o. de kathedraal en tal van Rubensen?

Wens je

- een boeiende rondleiding in een van de Antwerpse kerken of een aparte versie voor kinderen en jongeren?

Wens je

- een toffe wandeling door het Italiaanse, Spaanse, Duitse of Nederlandse karakter van Antwerpen?

Kijk op www.topa.be. Je zal er versteld van staan wat de TOPA-website te bieden heeft.

ARK – Antwerpse Raad van Kerken

Wens je

- meer informatie over de verschillende kerkgemeenschappen die elkaar vinden onder de koepel van de ARK? Over hun werking, de diensten, hun sociale en maatschappelijke functie?

Een antwoord vind je op de website van de ARK

<https://antwerpseraadvankerken.be/>